

ԱՐԼԻԿԻԱ

ՏԵՂԻՍ

ԿՍՍԱՄՍԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱԿԱՆ

ՆԻՌՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

ՇՐՋԱՆ Գ. ԹԻՒՆ 5. 1863 ՄԱՐՏ 4

Ե. Օ. Գ. Ե. Յ. Ե.

Ի. Բ. Ս. Կ. Ի. Տ. Ե. Բ.

Թ. Ա. Ղ. Ե. Յ. Ի. Ք.

ՈՒ

ԹԱՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՆԵՆԻ ՄԱՀԱԼԼԵՒ

Բաւական ատենէ իվեր Իսկիւտարո՛ւ ա-
մեն կողմերը, ընդհանրապէս խօսելով, այս-
ինքն թէ՛ Նոր թաղի, թէ՛ Սէլամնըղի և թէ
Իճատիյէի մէջ նկատելու արժանի կէտ մը
կայ:

Յիրաւի Իսկիւտարոցիք արժանի են գոյեա-
տի և զանաւոր գոյիոյն իրենց դործերն են. վա-
սընցի շատ թաղեր պարծենցած են և կպար-
ծենան, և զրեթէ աղպախոց մեծագոյն մաս մը

ոչ միայն նոյն թաղեցւոց վրայ մեծ համարումն
 ունի , այլ և մեծ անկալութիւններ կսպասէ .
 բայց չգիտեմ թէ ի՞նչ է այս գողտնիքը . ու
 րովհետեւ եթէ հիմնական ազգօգուտ ձեռնարկ
 կուժիւն կամ ընկերութիւն մը փնտռելու եւ
 նեւ , պարապը պիտի յոգնին : Բայց այս յօդ-
 ուածոյն նպատակը միայն Խոսկիւտարցիք ըլլա-
 լով , այս անգամ լուռ կանցնինք այս բողբա-
 տութեան վերայ , յառաջ տանելով մեր խօս-
 քը : Քիչ մը վերը ըսինք թէ՝ Խոսկիւտարցիք
 գովեստի արժանի են . և ինչո՞ւ համար , վասն
 զի անոնց մէջ պիտի գտնանք Ազգի մը յառա-
 ջադիմութեան սկզբնական տարերքը . անոնց
 մէջ պիտի գտնանք մարդկային ընկերակիւն վի-
 ճակը բարելաւող միջոցներ . անոնց մէջ պիտի
 գտնանք Ազգի մը թէ՛ նիւթական և թէ՛ բա-
 րոյապէս յառաջադիմութեան շարժառիթներ ,
 անոնց մէջ պիտի գտնանք Թագ մը ու անոր
 թաղական դպրոցներն կանոնաւորութեան մէջ
 պահելու պիտոյքներն . հոն կտրող ենք վեր-
 ջապէս գտնաւ Որինաւորութեան առաջնորդ-
 ներն . ուստի , սիրելի ընթերցող , կհարցը
 նենք Ձեզ թէ ի՞նչ կհշտնակեն բոլոր ասոնք ,
 անշուշտ ոչ ուրիշ բան , այլ ուրախութեամբ
 սրտի միայն սա պիտի պատասխանեն թէ , որ
 այսպիսի թաղ մը թէ բոլորովին յառաջ գացած
 չէ կամ թէ դեռ այն կատարելութիւններն չունի ,
 ապահով եմ ըսելուդ որ նոքա յառաջադիմու-
 թեան ասպակ կզին մէջ են . և ահա այս դրու-
 թեամբ և իրաւամբ այս թաղը իր բարի օրի-
 նակաւ բոլոր ազգայնոց համարումը վատնէ .

լով մեծամեծ գովեստից պիտի արժանանայ ։
Սիրելի ընթերցող , եթէ , չես իւսկիւտարցի , մի՛
զարմանաք ըսածներսու վերայ և ոչ ալ միտքէդ
անցնի թէ ըսածիս մէջ չափազանցութիւն մի
կայ . խիղճդ հանգարտելու և հետաքրքրութիւն
նրդ յագեցնու համար , սա հետեւեալն ի դործ
դնելդ բաւական պիտի ըլլայ . և այն ժամանա-
կը կարծեմ մեղադրես պիտի ըսելով թէ գրա-
ծիդ մէջ շատ պակասութիւն կայ : իրաւունք
ունիք , բայց դիտաւորութիւնս յայտնելով գոհ
պիտի ըլլաք ևս այս մասին , որովհետեւ , ազնիւ
Ընթերցող , յոգուածոյս նորատակը իւսկիւտար-
ցուց գովեստի արժանի գործերն նկարագրել չէ ,
այլ փետ" 17 ին Ս . կարծաւետ Եկեղեցւոյ մէջ
եղածին պատմութիւնն ընել , զոր քիչ մը վա-
րը պիտի կարդաս :

Բոլոր այս խօսածիս շարժառիթը սրտիս ու-
րախութիւնն է և զգացածիս մէկ համառօտ
պատկերը , զոր կփութամ հաղորդել Սրգոյ
Հասարակութեան , յուսովոր շատերն իմ հետ
պիտի ուրախանան , և կարելի է այս կամ այն
թաղեցիք ալ այս եղանակին հետեիլ սկսին . և
եթէ միայն մէկ թաղ մ'ալ ըլլայ դարձեալ մեր
յոյսը կայտակուի :

Ինչ է ուրեմն ազնիւ Ընթերցող , հետա-
քրքրութիւնդ յագեցնելու համար իդործ դնե-
լքդ . յիրաւի շատ դիւրին , ուրախառիթ , մի-
անգամայն անմեղ զբօսանք մը . վասն որոյ
պէտք է օր մը կամուրջէն շողենաւ նստելով
ուղղակի Քուզկունճուք ելնել . անկից դէպ ի
իծաբէ ուղևորած աստենդ նախ պիտի հանդի-

տիս Րհկերուծեան մը Սրճանոցի , ուր կգտնաս
 Աղգային օրագրաց մեծագոյն մասը , գլխաւո-
 ղապէս Կ . Պօլսոյ մէջ հրատարակուածներն .
 հոն քիչ մը յոգնութիւն առնելէդ վերջը դէս
 ի Սեւծաւ գալով պիտի գտնաս ուրիշ կեդրոնա-
 տեղի մը , ուր կարարունակի լռեւորական Րհկե-
 րուծեան մը ամեն տեսակ ճիւղերն . հոն ըն-
 տանիքի մը ուտելեաց ամեն կերպ պիտոյքն հո-
 գալէ վերջը , շատ քիչ անդին յոգնութիւն առնե-
 լու համար պիտի գտնաս Արամեան Րհկերուծեան
 զբօսարանը , ուր Աղգային օրագրաց ամեն տե-
 տահներն կարգալէն ետքը պատրաստ կրնաս գրա-
 նել Տաճկերէն ու Ղազղիարէն օրագիր . հոն
 պէտք եղած տեղեկութիւններն և խօսկիւնար-
 ցոց վրայ քիչ շատ գտնաւոր մը տտանալէն գլխի
 դնայ հոր Խալն , ուր նոյնպէս կգտնես երեք Բն-
 կերութեանց կեդրոնատեղի , մէկն Առեւտրա-
 կան . երկուքն ալ զբօսարանի . բայց այս երկու-
 քէն միայն մէկուն մէջ կգտնես Աղգային օրա-
 գիրներ . հոն կգտնես մեր օգոստոսիան Տիրոջ
 Ս . Սպաիւ Ազիզ բարեգութ Արքային պատ-
 կերն , նոյնպէս և մեր Նախնեաց սմանց , մա-
 նաւանդ Քաջն Վարդանայ սարտապետի Հայոց
 պատկերներն , օրոնց ներկայութիւնը միայն բա-
 լական է սոյն Րհկերուծեան Մեծարոյ Անդա-
 մոց ազգասիրական ջերմեռանդ սիրոյ , միու-
 թեան , հաւատարմութեան և մանաւանդ խա-
 ղաղութեան ուխտեալ ըլլալին ասպցոցանե-
 լու . հոս Քաջն Վարդանայ քաղցր անունն յի-
 շերտիս , հորին տօնախմբութեան անմահ յիշա-
 տողաց արժանի օրն միտքս կուղայ , ուր այնօ

բը սոյն անուհի Քարերարին պատկերն զարդա-
րած, հախ մեր առատագու թ. կայսեր կենաց
բարեմաղղութիւններէն վերջը, մինչև երեկոյ
նուագարաններով ու աղջային քաղցր երգերով
նորին տնտեսութիւնը կատարեցին :

Ահա այս է, ազնիւ Բնութեցող, Իսկիւ-
տարցւոց համար ըսելիքս և անոնց որչափ դո-
վետի արժանի ըլլալն հասկնալու համար ըրած
առաջարկութիւնս, որով, եթէ չեմ սխալիր,
դուք ևս խնային իրաւամբ պիտի վկայէք. զի
ինչպէս յիշեցինք թէ հոն պիտի գտնաս վեց տե-
սակ ընկերութիւն, որոնք միշտ բարեկամ, մէկ
մէկու աջակից, օգնական, մէկմէկու յառաջա-
դիմութեան նախանձախնդիր. և եթէ դժբաղ-
դաբար երբեմն ալ անդամոց մէջ դժտութիւն
կամ վէճ պատճառի (որ ընականանի պէս եղած է
մեր Ազգին համար . . .) սոյն Բնկերութեանց
Մեծարոյ՛վ արչութեանց արթուն հսկողութեամբ
բըն, խոհեմութեամբն ու մանաւանդ հեռատե-
սութեամբն, իրենց մէջ միշտ խաղաղութիւն
ու անդորրութիւն կտիրէ : Ապրի՛ն ուրեմն ա-
նոնք, որք այսպիսի ազգօգուտ ձեռնարկու-
թեանց հիմնադիր ըլլալ կթեանալիս. ապրին
անոնք որք իրենց նպատակին յառաջադիմու-
թեան ամեն պէտք դիշեր ու ցորեկ խորհե-
լով, անխոնջ աշխատութեամբ և միանգամայն
ամեն տեսակ խոչընդոտներու դէմն առնելով կը
յառաջանան . ապրին վերջապէս անոնք, որք
առանց սոյն Բնկերութեանց մասնակից ըլլալու
ձեռունքուն եկածն չեն խնայեր :

Աստի ոյս համառօտ տեսութիւնն ընելն

յետոյ, խնդիրն յառաջ տանինք, այսինքն փետր
 17 ին նոյն թաղին թաղական խորհուրդին վե-
 րաբերեալ պատմութիւնն, որ է մեր միակ նը-
 պատակը: Երբեմն ըստ Սահմանադրութեան
 այսինքն Խ-Է վընտրեալ 1861 ին Խսկիւ տարու
 Նոր Թաղիս Ս. Կարոսպետ Եկեղեցւոյ Թաղա-
 կան խորհուրդն երկու տարւոյ չափ իրենց ուխ-
 տին ու սուրբ պարաւորութեամբ, այսպիսի
 փափուկ ու ծանր պաշտօնն վարելէն ղինի, չը
 գիտենք ի՞նչ պատճառի համար ասկից մէկ ամ-
 սոյ չափ առաջ իրենց հրաժարականը տալով
 թաղեցւոց անդորրութիւնը խռոված կտենաու-
 եր. նոյն միջոցին առանց թաղեցւոց հաճու-
 թեան նորընտիր թաղական խորհուրդի մը ծը-
 ննդեան առթիւ գժտութիւնն կմեծնայ, պատ-
 ճառն ոչ թէ նոյն նորընտիր թաղական խոր-
 հուրդի վրայ վստահութիւն չունենալնուն, այլ
 օրինաւորապէս ընտրուած չըլլալնուն. ասոր հա-
 մար թաղեցիք Ազգային առժամանակեայ Վար-
 չութեան խառն Ժողովոյ բողոքելով, և յիշաւի
 Խառն Ժողովն ալ որ օրինաւորութեան պաշտ-
 պան ու ջանադիր է, համոզուելով թաղեցւոց
 բողոքին արդարութեանը և անոնց արդար ի-
 ընդունելը ոտքի չառնելով, արտօնութիւն կըը-
 նորհէ թաղեցւոց, իրենց ուղածնուն պէս կա-
 տարելու, դժբաղդաբար ծագած ու ծագելիք
 խռովութեան դէմն առնելու համար. և միան-
 ցամայն գործին յաջողութեանը, դիւրութեանը
 համար Պատրիարքական փոխանորդ Բագուան-
 եանց Արժանապատիւ Ծ. Պետրոս վարդապե-
 տը այս ամենափափուկ գործին Նախագահ կընտ-

րէ : Ասանորայ փետ¹⁶ շաբաթ դիշեր , երեք հարիւրի չափ նամակներ Ս . Կարապետ Եկեղեցւոյ Քարողի Արժանապատիւ Խաչակ վարդապետի ստորագրութեամբ վաւերացեալ , թաղեցւոց բաժնուելով և նոյն դիշերը անմիջապէս ընտրողական Ժողով մը կազմուելով զործր ամենայն դիւրութեամբ կարգի կմանէ . հետեւեալ կիրակէ օրն ժամը 5 էն վերջը ժողովուրդը Ս . Եկեղեցի դալ սկսելով ժամը վեցին ճիշդատեանը կբացուի Նախագահութեամբ Պատրիարքական Արժաննտիր փոխանորդ և Ս . Եկեղեցւոյ Արժանապատիւ Քարողի վարդապետաց , քահանայից մեծագոյ մասին , և նախկին Թաղականաց և ընտրողական Ժողովոյ . հոս արժանի կէտ մը կայ յիշելու որ իրենց ներկայութեամբը քուէ ձգողներէն աւելի ստորագրութեամբ քուէն ղրկող անձինքկային . առկից իզատ սա ալ մեծ զարմանք պատճառած է հանդիսակաշաց թէ՛ ստորագրութեամբ եկող քուէներուն մէկ մասը միօրինակ , համանուն , մէկ զրիչէ ու մէկ գոյն մէլանէ ելած էր . . . չեմ գիտեր թէ ի՞նչ է ասոնց առիթը և ի՞նչ կպատասխանէ ոյա մասին մեր սրտին մէջ միայն յիշատակուած օրինաւորութիւնը . քուէներն համրուելու ատեն աղմուկ մը կեղնէ հանդիսականաց մէջ և յիրաւի այնպիսի Ս . տաճարի մը մէջ ծագած աղմուկն ամենքն սարսափեցուց , և անմիջապէս Ժողովը կը յըրուի , քուէտուին ալ կպահուի . Պատրիարքական փոխանորդ Նախագահն՝ զարմացած և նոյն առաւօտեան ժամերգութեան ժամանակ ըրած ազգութարողն յիշելով կափուոյ և դող ելած ցա-

408 ու արտասուք Սեղանն ելնելով սրտաշարժ
 ատենաբանութիւն մի կընէ, որուն նիւթն , հո-
 ղին ու նպատակն է հետեւեալն , Ուր Աստուած
 կսիրէ , ուր Ազգէ կսիրէ , ուր Հայո-թեանը կը
 սիրէ , ուր Թաղիս ու անոր յատկապէս մեծան Բա-
 րեւաճէ , Թող նախ , Բոլոր եղածներն մոռնալով
 ներսի իրարու եւ Գործը ամենայն խաղաղու-
 թեամբ , մաքան ու սիրով յառաջ քանին , եւ ասոր
 համար ամենուր ապր կապենք ըսելու ատեն , յի-
 րաւի ժողովուրդին խիղճն վերցնելով ամենքն
 ալ զարձեւալ Սկիզբի կժողովին եւ միաբան սի-
 րով քուէտուին կբացուի : յիրաւի հոս մէկ քա-
 նի կէտեր կան յիշատակի արժանի , մէկն Պատ-
 րիարքական Սրժանապատիւ փոխանորդի սրբ-
 տաշարժ ու յորդորիչ , կարճ՝ բայց ազդու ատե-
 նաբանութիւնը , միւսն ալ հանդիսականաց հը-
 նադանդութիւնը , մէկմէկու ներումը , որոնք
 պատճառ կուտան մեզ նոյն օրուան նոյն միջոցին
 սլատահած մէկ քանի կէտերն լուռ անցնելու
 եւ մոռնալու . եւ ահա այս յատկութեամբ է որ
 սիրելի Ազգը այսքան տարիներէ ի վեր բարեխը-
 նամ Վառաժարութեան հպատակ ըլլալով , եւ
 ոչ մէկ օր մը անհնազանդութեան նշան ցու-
 ցուցած է եւ պիտի ցուցնէ , զի Հայուն ուխտն է
 ի սկզբանէ ի վեր հաւատարիմ մնալ . ուստի մին-
 չեւ երեկոյեան ժամը 12 ի մօտ բոլոր քուէներն
 կարգացուելով համեմատական առաւելութեամբ
 հետեւեալ ինն անձինք Թաղական խորհուրդի
 անդամ ընտրուեցան ,

Բայց յանձնարեալ մարտի 12-ին Գործը տար-
 աք ծալք դրաւ ի պատճառ իրենցիկ Գործը տար-

ԲՈՒՎ	
1. Յարութիւն աղա Գայսէրեան .	125
2. Խաչիկ աղա կիւլեւանեան .	145
3. Սէնէքերիմ աղա ճարտարապետ .	107
4. Յակոբ աղա Եւմէիճեան	106
5. Մհեր Վրդանէս աղա Վարսիւսանեցի .	100
6. Կարապետ աղա Գաֆաֆ	99
7. Սըխողում աղա Գաղաշ	97
8. Մաղաք աղա Պատմաճեան	97
9. Յակոբ աղա Չըսըկեան	90

Գ Գ Ր Ո Յ Թ . Ն Ա Ջ Ա Ր Ե Ա Ն

Այս նորահաստառ դարոցին հրատարակեցինք նախորդ թուով, եւ ինչպէս յայտնի էր՝ աղջկանց համար սահմանուած է՝ Եէնի Գաբուի դուրսը յարմար տեղ մը :

Այս ցանկալի հաստատութիւնը, որոյ հիմնադրութիւնն էր սեպհականութիւնը կվերաբերի Մեծարգոյ Թորոս Աղայի նազարեան . չափազանց ուրախութեան պատճառ եղաւ մեզ, եւ անտարակոյս ամեն անոնց, որոց յայտնի է իզական գեղեցիկ սեռին դաստիարակութեան կարեւորութիւնը, եւ այս կարեւորութեան կատարման երեսէն սիրելի Ազգիս Ըլլալիք բարիքն : — Երանի էր թէ մեր ուրախութիւնը անօրեայ չըլլար, եւ աս ալ չանցնէր խօսքով միայն եղած սայրողիւն ձեռնարկութեանց տըխուր կարգն : Եւ անոր այսպիսի վտանգէ ազատ մը նախը համար աղգայնոց կողմանէ ուրիշ բան պէտք չէ, եթէ ոչ՝ ձեռնտուութիւն եւ քաջալերութիւն, եւ եթէ այն երկուքը չիմայրուին մեծարդոյ Հիմնադրէն եւ լծորդեն, իր կողմանէ ալ պէտք եղած անկհատ յարատեւութեան հետ, հաւաստի ենք որ ընտիր տոհմանդովն եւ այս ազգօգուտ ձեռնարկութեան ունեցած իմաստաւոր յարմարութեամբ :

բըն՝ իւր դպրոցին մէջ աշակերտող աղջկանց բար-
ւաք դաստիարակութեան համար մեծ սպաս կ'աւ-
տուցանէ անխնայ հոգողութեամբ, եւ զոչ ու չը-
նորհակալ կըլլան ուսումնասէր Ծնողք, որոց շա-
տերուն յայտնի է Հիմնադրին արժանիքն ու բազ-
մահմուտ տաղանդն :

Ուստի ամեն յաջողութիւն եւ յառաջադիմու-
թիւն բոլորով տրտիւ մաղթելէն յետոյ՝ կ'յուսամք
որ ուրիշ Անձինք ալ կ'հետեւին այս նախանձեւի օ-
րինակին, եւ այսպէս մասնաւորաց սեպհական դպ-
րոցներ կ'շատնան Ազգիս մէջ, որոց օգուտն ըստ
մեզ աւելի է՝ քան թէ Թաղային դպրոցներունը . —
այս ըսածնիս հաստատուեց երբեմն Ազգային Ուսում-
նական Խորհուրդն՝ սահմանելով արտօնութիւն տալ
մասնաւոր դպրոցաց հաստատութեան համար, բայց
հազա՛ր ափսոս, որ պարապը ելան մեր ամեն ա-
կնկալութիւններն, եւ այս եւ ասոր նման ամեն բա-
րի կարգադրութիւններ անգործ մնացին մինչեւ
ցարդ, եւ արդեօք թերեւս մինչեւ ցերբ . . . Տը-
ժո՛ւր յիշատակ :

ԹՒՄՏԵՐԱՆՆԵՐ

Բերայի Նարեկեան վարժարանի յառաջադէմա-
շակերտներէն Պ. Նշան Գարադաշեան աշխայժ եւ
վաւժուուն պատանին, որ տարիէ մը ի վեր վաճա-
ռականի քով գրադրութեան պաշտօն վարել սկսած
է, հետեւեալ երգախառն գեղեցիկ եւ զուարճալի
կատաղերգութիւնը, որ իւր հեզինակութիւնն է,
ուղղած է մեզ՝ հրատարել խնդրելով . — Ուստի յու-
սալով թէ մեր Մեծարգոյ Բաժանորդաց ընդունե-
լութեան կարժանանայ, ուրախութեամբ սրտի պատ-
շած դատեցանք բնդունել, եւ մասն տա մասն հրա-

Եւ յանձնեալ յառաջագոյն թղթերէն մեր սիրելի Հե-
ղինակին :

Յ Ե Կ Ո Ւ Մ Ի Ա Մ Ի Տ Կ Ե Մ Ի Լ Ե Բ Ը

Ե Բ Գ Ա Խ Ա Ռ Ն Կ Ա Տ Ա Կ Ե Բ Գ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Յ Ե Բ Կ Ո Ւ Մ Ա Բ Ա Ր Ո Ւ Ա Մ Ս Ե Ի Ի Չ Ո Ր Ս Պ Ա Տ Կ Ե Բ Ս

Ա Ն Ձ Ի Ն Բ

Ա Մ Բ Ա Կ Ո Ւ Մ ծ եր . եւ կ ծ ծ ի ու ցորենավաճառ .
Կ Ո Մ Ի Կ . Պ ա ն դ ո կ ա ս լ ե տ .

Ա Բ Բ Ո Ւ Հ Ի . ա մ ր ա կ ու մ ի աղջիկները .

Ա Ս . Բ Բ Ո Ւ Հ Ի .

Յ Ո Վ Հ Ա Ն Ն Է Ս . Կ ո մ ի կ ի որդեքս .

Պ Ե Տ Բ Ո Ս .

Ա . Փ Ի Լ Ի Ս Ո Փ Ա Յ .

Բ . Փ Ի Լ Ի Ս Ո Փ Ա Յ .

Չ Ի Ա Վ Ա Ր Մ Ը .

Բ Ա Չ Մ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Մ Շ Ա Կ Ա Յ .

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Է Ի Ի Մ Ե Ք Ս Ի Կ Ո Յ

Ա Բ Ա Բ Ո Ւ Ա Մ Ա .

(Տ Ե խ արանը կներկայացնէ Պ . Ա . Բ ա կ ու մ ա յ ա բ ու ռ ա յ ն .
Գ ի կ ո շ ճ ե Ի ու Խ ր ճ ի Բ ը :)

Տ Ե Ս Ա Ր Ա Ն Ա .

(Յ ի վ ա ն ն է ա և Պ Ե ա բ ու ու ռ ու ռ զ ի ղ Գ Բ Ե ա ն ն Ե Ր Վ . Յ Ե ու-
ժ Ե Ր Ն Ի Ն Ե Բ Ի ի Տ ա բ ու ու Կ ա Գ ու ա ն ն Ե ր :)

Պ . Յ Ո Վ Հ ա ն ն է ա , ա յ ս օ Ր պ է ա թ Է ա մ ե ն բ ա ն ի
Կ ա Ր Գ ի ղ Ե Ե Ն Ե թ :

Յ . Ես ալ ասոր կոպտեմ , հօրերնուս հայե-
լու ըլլանք նէ՝ անիկայ արդէն կծծի մէկը ըլլա-
լուն՝ աղէկ գիտեմ , որ զմեզ դեռեւս պիտի խաղ-
ցնէ այսօր վաղը ըսելով . քու մտածած վար-
պետութիւնդ ամենէն աղէկ է . բաւական է որ
Մաքրուհին ու Սրբուհին մէյմը դուրս ելլեն :

Պ . Ես հիմայ կկանչեմ զանոնք :

Յ . Կամայ , չըլլայ թէ հայրերնին իմանայ .
(Պետրոս խրճիւիէն ճօրէնալու ապէն , աղջիկները շէ-
քը կոխմաւորեն :)

Տ Ե Ս Ս Ի Ս Ն Ի .

Ն . յի . Մաքրուհի և Սրբուհի :

Ս . Բարի՛ եկեր էք պարոնա՛յք :

Յ . Ստուծոյ բարին օրիորդ :

Ս . Հայրերնիս ժամուան մը հեռու տեղ զը-
նաց . մշակներն ալ անդին կաշխատին . ուստի
այսօր աղէկ ժամանակ է փախչելու :

Յ . Առէք սա հագուստները :

Ս . (Հագուստները առնելով) Ի՞նչ աղմուկ պի-
տի հանէ արդեօք հայրերնիս , երբ յոգնած
քրտնած դործէն դառնալու ատեն Մաքրուհի՛ ,
Սրբուհի՛ կանչելուն պատասխան մը չտունէ . այն-
չափ կծծի է որ՝ իր մշակները փրկէր հեռու
տեղուանք , վախնալով որ՝ քանի մը ստակ տալ
հարկ կըլլայ . և ինքը այն ալեւոր հասակին մէջ
կյօգնի : Չորս ամիս է խոտափեր է մեզի հա-
դուստ շինել , դեռ ևս մտածմունքի մէջ է :

Պ . Մէյմը ձեր հայրը օրիորդ , մէյմ՝ ալ մե-
լը կծծի են . օր մը կխոստանայ զմեզ ամուսնա-

ցընեւ՝ յաջորդ օրը կը դղջայ . ուստի մեր այս վարպետութիւնը իրենց ազահութեանը մեծ խնայող մը պիտի ըլլայ . (չորս դին նայելով) ոտքի ձայն կըսեմ :

(ամենաբարձր) Հէ՛, ո՛վ է . (չորս իողմերնին իրիտեմ)

Յ . (աղջկանց) Առանց ատեն անցնելու զացեք պատրաստուեցեք օր երթանք , հիմայ մը շաղկերէն մէկը կտեսնէ զմեզ ու կմատնէ ձեր հօրը :

Մ . Ահա մշակները կմատենան մեզի . փախչինք :

Պ . Բայց նայեցե՛ք որ ինքզինքնիդ չյայտնէք :

Ս . Այդ մասին հողդ չըլլայ :

(Երկուքն ալ Է երկուքն խափ իողմէն իմենին :)

(Պատիւները իրենք Է իրենցայնքն կոխի պահէն :)

Տ Ե Ս Ս Բ Ա Ն Գ .

Կ Ի Ֆ Ի (Բնակ)

Այս շաբթու ամենեկին առուտուր չըրի . բայց ծախքը ամեն օր կըլլայ , նայիս նէ՛ այս շաբթուներս պանդուխտներու ճամբորդութեան օրերն է . ամեն տարի այս ատեններս Աստուծոյ տուածէն քիչ շատ ստակ կվաճակի . ընդհանրապէս այս տարի օրը երեք մարդ հազիւ կը հասնին իրենց պանդուխտութեան . Չիցտեմ իրաւ օր այս տարի ամեն բան փոխուեր է . Էրիկմարդիկ նոր նոր դադարներու տէր եղեր . կնիկները հազուստի կապուածի և զանազան տեսակ նորաձեւութեանց ետեւէ են ինկեր . և դժբաղդա .

բար անանկ ժամանակի մէջ, ուր ստակ վաստը
կեղը շատ դժուար է . . . Կեանքը մեր Պ. Ամ
բակումը կվարէ . լեցուցել է մշակները արտե-
րուն մէջ, անոնք կաշնատին այն կշահի . բայց
և այնպէս անանկ կծծի ու ազահ մէկն է որ
բոլոր զիւղացիք կզարմանան իր վրայ . մշակնե-
րուն ամառականներն անգամ ամեն ամիս սլակաս
կուտայ, հարստութիւնը կըսես նէ մինչև իւր
վիզը հասած է . քանի որ երթամքովը հաշիւս
տեսնելու, կտեսնեմ իր ակնոցը քիթը անկիւն
մը քաշուած ոսկիները կզումարէ, կբազմապատ-
կէ, կզրէ, կլզէ առանց չորս դին նայելու : Թէ
որ առանց ստակի երթամ իր քովը՝ խռովու աչ-
քով կնայի երեսս ու առանց խօսքիս պատաս-
խան տալու բարկութենէն ուժով ուժով ծխա-
փայտը կքաշէ . բայց Թէ որ ստակ տանելու ը-
լամ՝ Թոռմած սյտերը քիչ մը կժպտին . ու կսկսի
հետս քիչ մը պաղ պաղ կատակներ ընել . ակա-
մայ ծխափայտը կհրամայնէ ինծի ուղղակի աչքիս
մէջը նայելով որ չընդունիմ . Թէ, որ մէկը սը-
խալմամբ չեմ ուզեր ըսէ, մեծ շնորհակալու-
թեամբ տեղը կդնէ . (Դժբաղդ Տե) բայց այս
անգամ երթալուս միտքս զրեր եմ որ՝ առնելի-
քէն հարիւրին տասը զեղչեմ . ինչ որ մինչև հի-
մայ վաստկեցա՝ բաւական է : Երիտասարդու-
թենէս ի վեր մինչև այս ալեոր հասակս (ճիտը
շօշափելու) իրեն հետ առուտուր կընեմ և մինչև
հիմայ դեռ ստակ մը զեղչած չունէի . բայց այս
տարի հարկը հստիպէ զիս որ անանկ ընեմ : (Ինչ
Տե կէսալէն վերջը) այսօր ճիշդ ամսոյն մէկն է :
հիմայ աչքը դռներն է որ երթամ իրեն ստակ

տանելու . թէ՛ որ քիչ մ'ալ ուշանամ ինքը կու-
գայ , և ստակները առնեւէն վերջը փորկի' ալ
կկշտացնէ անկուտի . ես ալ աս կմեղքնամ
ուստի առանց ժամանակ անցընելու քիչ մը նըս-
տիմ' կերակուր ուտեմ ու երթամ . (Կերէայ ինչ
մը կերակուր , ինչ մը հաց ընչ մը գինի կերէս - Ե-
ղանին առջին կնար) Ինչ զուարճալի բան . ես
կծախեմ , ևս կուտեմ . չէ , աս չեղաւ , գոնէ սա
դրանը տակ նստիմ' որ անցնող դարձողին ա-
խորժակը բացուի . (Դրանը դեմ կնար) սա լոբի-
ան ամենէն աւելի սիրած կերակուրս է . որով
հետեւ ամենէն աժան կիյնայ ինծի . (շաբաթ
առաւելէն վերջը լեյդան բերնով) բայց տղաքս ու-
շացան . կարծեմ' այս անգամ' շատ նրա բռնած
ըլլալու են . թշուառականները ամեն օր զը-
խուս միտը կուտեն որ զիրենք ամուսնացնեմ ,
ու անկէ վերջն ալ իրենց դրամադուխտ տամ որ
գործի սկսին . իմ ալ ս'ըջափ բնութեանս հա-
կառակ է իրենց շահուն համար ծախք ընել .
թո՛ղ վատկին ու ինչ կուզեն ընեն . իմ հայրս
մեռած ատեն հինգ դահեկան ելաւ զրպանէն
ինծի ժառանգութիւն . ես անանկ բաներու
շատ դիւրին ստակ չեմ տար , սրպէսզի եթէ ա-
ւելի ծերանալու ըլլամ , ան ատեն ուզածիս պէս
կեանք ընեմ . իսկ Պ . Սմբակումը շատ հարուստ
է . ան պէտք է որ ուզածին պէս ուտէ , ու իր
աղջիկները ուզածին պէս նայի . բայց դարձեալ
չեմ տոգոհար , փա'ռք Աստուծոյ , օրէ կլաս-
տըկիմ , օրէ կուտեմ , ես ալ ինծի համար եր-
ջանիկ եմ . (Երբեքն առաւել կերէս)

Ես արդարեւ երջանիկ եմ :

Օրէ շահիմ, օրէ կուտեմ :

Այր որ ուզեմ առջիս կառնեմ :

Իմ սիրական լուբիան կուտեմ :

Չխառնուիր մարդ պանդոկիս :

Բաժանորդ ալ չունիմ շահիս :

Սնորուկիս մէջ ասար քսակ

Ունիմ, մէջը լեցուն ֆրանք :

Ասկէ եւեւ ալ ի՛նչ կուզեմ,

Աս բաժակը մէյմը տնկեմ :

(Բաժակ ճե Գինի Կիճե)

Այս գինին շատ ախորժակիս բացաւ մէյմ՝ ալ
իմ կենացս խմեմ . (Բաժակ ճ՝ ալ Կիճե) մէյմ՝ ալ
սա լուբիայիս համար . (Բաժակ ճ՝ ալ Կիճե) սա ալ
որդուցս կենացը համար խմեմ . (Բաժակ ճ՝ ալ Կի
ճե) ասէ՛ չորս բաժակ գինի խմեցի . այսօր
իմ ամենէն մեծ սուստաձեռնութեանս օրն է :
(Գլուխը պահաւել կէտէ երգել)

Երեկ եկան երկու տղայ

Հարցունցին թէ ունի՞ս լուբիա :

Կտան կերան երկար բարակ

Տուին ինծի եօթն ֆրանք :

Կերածներնուն սեպէ չորաբ

Կրեքն եղաւ իմին շահը :

Ուրախութեամբ տոպրակս դրի :

Փլուխն ուժով մը կանպցի :

Խնդա՛ կոմիկ, կեր ու փառք սուր :

Սա բաժակը մէյմ՝ ալ լեցուր :

(Ետնադիմել)

Կեցցե՛ս կոմիկ . (Գլուխը պահած Ելլելու ա
պէն աւտուր իր Գլուխը , ու սկստաւ ճե Կինայ Կիճ
ել) զլուխս ազէկ մը տարցաւ . . . վա՛յ եկեր է

Ամբակումն գլխուն երբոր իմ ղեղձմանս հա-
կառակ դայ, այս անգամ հետը պիտի կուռիմ.
նախ և առաջ սա տետրակը մէ յսը նայիմ քանի
ֆռանք և պարտքս. (Գլխոյն տետրակի մէ կհանէ ե-
տեւորին վրայ նստելով կհարդայ) Պարոն Ամբա-
կումը կուռ. . . կը. . . կուզգէ. անանց ակնոյ
ցի չեմ կրնար կարդալ, (ակնոյն խիւղ շնչելով)
Պ. Ամբակումը կուզէ. երեք ֆրանք. ինը ֆը-
րանք 25 ֆրանք 36 ֆրանք. 98 ֆրանք » (Խոր-
շուշուով) քանի անգամ եղաւ հիմայ, երեք, ինը,
քսանը հինգ, երեսունը վեց, իննսունը ութը. . .
ըսել է որ այսօր հինգ անգամ Պ. Ամբակումն
երթարու գալու է. տասն անգամ կուռելու.
չորս անգամ առնելիքէն ղեղձելու է. և տակա-
ւին հոս եմ. (Ժամացոյցը կանչելով) Օ, Ժամացոյ-
ցին պզտիկ սլաքը չորսին՝ մեծն ալ տասներկու-
քին վրայ է. ըսել է որ տասներկու չորս ալ
տասներկուց, տասը ղեղձուի, ժամը ճիշդ վեցըն
է. անանց ատեն անցնելու պէտք է սա հա-
շիւը նայիլ ու երթալ. (Ժամացոյցը Գրդանը կը
նշէ) հիմայ երեք, ինը, քսանը հինգ, երեսունը-
վեց, իննսունը ութը. իրարու վրայ գումարե-
ցինք ու պատրաստենք որ հինգ անգամ երթալ
գալուս պատրաստ գտնեմ. (Դռներով կհամբէ)
երեք՝ ինն ալ տասներկու, քսանը հինգ ալ իրե-
սունը եօթը, երեսունը վեց ալ եօթման տուն
երեք, իննսունը լծն ալ. . . օ՛հ սա կոթ եկաւ.
հասկցայ որ անանց մեղքնալու մինչեւ որ բա-
ժակ մ'ալ գինի չիմեմ չպիտի կարենամ այս հո-
շիւը գտնել. (Լէշներու ատեն խիստ ասկէն կհար-
կնուի) Խնդա՛ն Նամիկ, կե՛ր ու փառք տո՛ւր. սա բո՛ւժ ա-

կը մէյով ալ լեցուն'ը . (խմելէն ետեւ 4 լ-իւր Ռե-
րաժ Գլորիելով պէշը կնստի) հիմայ (պէտրալը յետ-
քէն առնելով) երեք՝ ինն ալ քսանը հինգ , երեսուն-
նը վեց ալ քառասունը եօթը . վեց ալ յիսուն . . .
չորս ալ հարիւր (երեք . . . (կամայ կամայ յայնը
եջեջեղելով ճրագը կտանի պէտրալն ալ յետքէն կէյ-
նայ) (Ետքոնալէլի :)

Ա Ր Դ

Յառաջ սրտի կծանոցողի Արդոյ Հասարակու-
նեան որ Հանդիսիս Աղագային յօրոածոյն Ռջ յախա-
մայս Ռէ քանի սխալներ սպրդած են . ինչպէս ,

Ա . Տես երես 100 . տող 9 , փոխանակ Ա-
րամեանի , պիտի ըլլայ " Ոստոմաներայ , " :

Բ . Տես երես 105 , տող 10 . փոխանակ Յա-
կոբ Աղա Զարկիճեանի , պիտի ըլլայ " Մահպետի
Մեհրան Զարպիսանեցի " :

Ա Յ Լ Ե Ի Ա Յ Լ Ք

Ուրախութեամբ սրտի և անհրաժեշտ պարտք
համարելով կծանուցանենք Արդոյ Հասարակու-
նեան՝ որ այս օրերս Օսմանեան Արքունի Բժշ-
կական դպրոցի աշակերտ և մեր ընկերակից բա-
րեկամ Մեծարոյ Պ . Նազարէթն . տոյն դպրո-
ցին տանտնամեայ ընթացքն աւարտելով , բժշկա-
կան Ակադեմիոնն ընկալաւ Էֆէնտիութեան
տիտղոսով :

Սոյն առթիւ նաեւ կճանաչուի՝ որ ասկից վեց ամիս առաջ մեր բարեկամ և ընթացակից Մինասեան Սեծարդոյ Յակոբ Էֆէնտին Բժշկական վկայագիրն ընդունելով՝ Արքունի Նաւարանի նաւերէն մէկուն Բժիշկ կոչուելով, կյուսամբ թէ խիստ քիչ ատենէն Լօնտրա կճանապարհորդէ :

Վստահեմք որ թէ վերոյիշեալ բազմահմուտ քիտասարդ Բժիշկներն ոչ միայն ազգիս նիւթապէս օգնողպիտի ըլլան, այլև բարոյապէս :

“Ուսումնասիրաց” Ընկերութեան Ատենապետ Սեծարդոյ . Մ . Մ . Ո . Սախտիյանճեանի կողմանէ նամակ մը և սոյն Ընկերութեան Յունվար 14 է մինչև փետ” 28 ի ելեմտից հաշուեցուցակ մը ուղարկուած է Հանդիսիս միջոցաւ հրատարակելու, զորնոր յաջորդ թուոյն թողուցած ենք հանդերձ մեր դիտողութիւններովն :

Այս առթիւ ներողութիւն կիսնդուի նաև անոնցմէ, որոնք Հանդիսիս միջոցաւ հրատարակելու նամակ, ծանուցո՞ւմ կամ որեւիցէ յօդուած ուղարկած են այս անգամ ետ թողուցած ըլլալնուս համար :

ԵՐԳՈՂ ԱՒԱԶԳՈՒ ՁԱՅՆԱԻՈՐ ԼԵՈՒՆԵՐ

Հազարաւոր տարիներ առաջ Մեֆփոնի սիւները հռչակուած են թէ երաժշտական ձայներ կուտան : — Ետ տեղեր զանգակի ձայնի պէս ձայներ լսուած են Ովկիանոսի անդունդներէն :

իսկ հիմա կըսեմք երաժշտական լեռներ ու երգող աւազներ :

Պատմութեան մէջ այսպէս հինգ տեղ յիշուած է , Տըպէնէպէլ . Նաբբա : Զանգակ լեռը Սինէի թերակղզոյն վրայ , որ Կարմիր ծովուն մէկ եզրն է , Թօռ քաղաքին արեւմտեան հիւսիսային կողմը : — Ստընսփուրիցի հռչակաւոր Սինցըն ճանապարհորդը այս լեռը ելաւ . այս ուսումնական անձն կըսէ թէ լեռը դիրքաբեկ ճերմակ աւաղէ ժայռ մ'է , երկու կողմը աւաղ լըցուած . այս քովի աւազներն երբոր շարժին , ձայն կհանեն , ինչպէս ինքը մէջէն անցնելու ատեն երաժշտական ձայներ ականջին եկելը են՝ լեռանը զառ ի վար կողմանէն վազելէն պատճառելով . բայց քանի որ վեր կենէր , հետզհետէ կաւենար , և գաղաթին վրայ ձայնը այն աստիճան աստիպացաւ , և անանկ ահռելի եղանակ մը ելաւ որ լեռը կդողար , և ինք յետին աստիճան ահի ու սոսկումի մէջ ինկաւ : — Անկէց ետքը այս տեղին այցելութեան զացին ուրիշ քանի մը ականաւոր անձինք , որոնք նոյն վկայութիւնը կուտան :

Ազէկսանդր Պըրնս 1837 ին տեսաւ ասոր նման ուրիշ բնութիւն , որ կսուէր Բէյ Բալան (շարժող լեռ) : — Այս բնութիւն 4000 ոտքի չափ բարձր և աւազուտ է . երկու կողմը կիր և աւազի ժայռեր ըլլալով , երբ աւազը այս ժայռին վրայ կվազէ , խիստ մեծ թմբուկիմը ձայն կհանէ : Այս տեսակ լեռ մ'ալ էլ Պրամատոր Շիլի մէջ կայ , որուն լացող կամ յաջող լեռ կըսուի : Կան նաև ուրիշներ ալ , որոց ձայնին բուն պատճառն

մինչև հիմա ըստ ամենայնի յայտնի չէ . բայց
երեւելի երկրաբաններ կըսեն թէ, առաջին շը-
վումը այն տաք երկիրներուն մէջ արեգական
շառաւիղներուն սաստիկ տաքութեամբ խո-
յին նիւթ մը յառաջ կըբերէ, ու առաջին ձայ-
նաւորութիւն կուտայ քիչ մը շարժմամբ . ասոր
քննութիւնը գիտնական հետազօտութեան կը
թողումք՝ վստահ ըլլալով որ օր մը կարող պի-
տի ըլլան այս գաղտնիքը լուծել . և կյուսամբ
թէ երաժշտայ համար զուարճալի հետաքրք-
րութիւն մը պիտի ըլլայ :

ՅՈՐԴՈՐ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌ ՀԱՅՐԵ ԳԻՆԵՄՈՒ

Սիրելի հայր, ալ մի խմեր կողաչեմ,
բեր կը խմես, խոժոռ կըլլաս, կը տեսնեմ,
Ա՛՛՛՛՛ եկուր տուն, ալ մի խմեր, եկուր հայր,
Ուրախ կընես սիրուն մայրքս, վստահ եմ.

Սիրելի հայր, ան թէ ինչպէս նիհարցար,
ի՛նչ տառապանք եւ ի՛նչ ցաւեր ունեցար,
Ո՛հ, մի խմեր, թէ որ ըլլալ դուն կուզես
իմ սիրելի մօրս ու եղբարցս մօտիկար,
Մի՛ բարկանար որ ես այսչափ կալաչեմ,
Որքեղ զգաստ գուարթ հանդարտ միշտ տեսնեմ,
Զի ան տտեն թէ հոս եւ թէ ուր ըլլաս,
Բարի ուրախ սիրտի ըլլաս քա՛ջ գիտեմ,

Սիրելի հայր, նայէ մօրքս արցունքին .
Ամեն անգամ տրտնած կուլայ ցաւազին
Ո՛հ մի խմեր ու ան ատեն ո՛վ հայր իմ
Պիտի դտնէ ան սիրտիս իւր սրտին

Սիրելի հայր խորհէ ինծի ի՛նչ կըլլայ

Ո՛հ, երբ հոս քեզ տարածում մահ հասնի զայ
 Ո՛հ հայր ո՛չ տուն ու իարեկսմ ալ չունիմ,
 Որ հոգ տանի առնէ զիս տունն ու հաց տայ:

Մի՛ հայր իմ, մի՛ դարձուներ երեսըդ,
 Թախանձանքէս, եւ խեղճ գձեր զաւակըդ.
 Ալ մի խմեր, ո՛հ, բնաւին մի՛ խմեր
 Բա՛ւ է, եկուր օ՛ն եկուր իմ հետս, գայ գիշեր:

Սիրելի հայր, ա՛լ մի խմեր կաղաչեմ,
 Երբ կը խմես խոժոռ կըլլաս կը տեսնես.
 Ա՛լ եկուր տուն, ալ մի՛ խմեր եկուր հայր,
 Ուրախ կընես ան խեղճ տունը՝ վստահ եմ:

Աղգեց փափուկ ձայն մանկիկին՝ հօրը սրտին,
 Եւ յարտասուաց փղձկեցաւ սիրտ մոլիին՝
 Հաստատութեամբ ուխտեց, երգուաւ չխմել,
 Եւ գտաւ սէր, երջանկութիւն առ տնին:

ՅԱՐԳՄԱՆԵՑ
 ՆԱԳՂԻԱՐԻՆԷ
 Մ. Ս.

ԻՒ ԱՌԵԱԶԳԵՍ

Սմերիկայի Մ. Ն. բանակին մէջ կամաւորներէն
 մէկուն իգական սեռէն ըլլալը յայտնուեցաւ, երբ
 մոռնալով իւր կեղծ կերպարանքը՝ բանթալոնը չըր-
 ջազգեատի (ֆիստան) ալէս գլուխը անցունելով հագ-
 նիլ կաշկատէր:

ՍՏԱԿԻ ՀԵՏ ԱՄՈՒՍՆԱՅՈՂԻՆ ՎԱՍԻՃԱՆԷ

Պարե՛ւ Յովհաննէս աղայ.

Աստուծոյ պարին քեզ:

Աչքը՛դ լո՛յս:

Իե՛ր է:

Կարապետ աղան հարսնիք ունի այս շարթու:

էյ , ծօ՛ , առածին անունը ինչ է .

իրաւ որ մէկ անունը բաւական է կրօնէն . մէկալը չգիտեմ :

Զարմանալի՛ բան . ըսել է թէ հիմնական հարսերն երկերկու անուն ունին , — խեղճ երիտասարդներ , անունը ալ կուրսիսանան թէ՛ երկու անուն քան իրենց առած հարսը , եւ երջանիկ կհամարեն զիրենք . . . բայց չգիտեն թէ՛ երկու-՞նի ըստին բանաւորէան Պէլլէ , թէ՛ սրալը իւրեայ , սալայն աւլիլը ինայ . եւ թէ՛ սրալի հետ ամուսնացողը ետեւ գրէ և այլի իւրեայ :

ԾԱՆՈՒՅՈՒՄ

ՍԻԼՎԻՕ ԲԵԼԼԻՔՕ

ԲԱՆՏՔ ԻՄ

Այս ընտիր գիրքը , որ Եւրոպական ամեն լեզուներու թարգմանուած է , և ամեն տարի միլիոնաւոր օրինակ կտպուի , և որ մինչև հիմա շատոնց պէտք էր մեր լեզուին ալ թարգմանուած ըլլար . գեղեցիկ թարգմանութեամբ կմատուցանէ ընթերցասէր Ազգայնոց՝ մեծարգոյ Կարապետ Աղա Խլթիւճեան՝ առաջին խմբագիր , և Տնօրէն « Մասիս » բաղմարդին լրագրոյ :

Կգտնուի և կծախուի զըրաւմառ Պ Յաւրութիւն Մարգարեանի գրատունը , և ամեն Հայ գրաւաճառներու քով : Գին 20 զրուշ :

Գ Ր Ա Տ ՈՒ Ն

Գ . ԸՆԿԵՐՈՒԹՆԵՆ

Ի ԳԱՇԸԳՃԸԼԱՐ—ԽԱՆ ԹԻԻ՝ 4

Այս գրառումը հիշատակն հետեւեալ գրեանք :

Սղէոանք Պատրիարարն-Էթն . Ա . Է Բ . Հա-
տար . գին մէկ հատորի 10 զրու :

Տաճար Մասայից . Ա . Է Բ . Թիւ . գին 1
զրու :

Նէկարէնէ Կոյս Նահապախ . գին 3 զրու :

Մէնասարանի Աշօրէն , Էմմարաբաղար Վար-
դան . գին 10 զրու :

Հասարածոյ Հայկական Աստղաւորաց . գին 8
զրու :

Աստեք կգտնուին նաեւ ամեն Հայ գրավա-
ճառներու քով , եւ Պէյօղլու Ս . Երրորդը
թեան Եկեղեցւոյ բանկայը :

Այս գրատան յանձնուած է "Ճաղիկ" եւ
"Կոռնկ" , Հանդիսից գործակալութիւնը :

Հանդիսիս վերաբերեալ ո՛ր եւ է գրուած
սկէտք է հետեւեալ "Հասցէ" ով ուղղուի . Հ .
Ս . Ալաճաճեան . Տնօրէն Կիլիկիա Հանդիսի ,
Ի Գալլըգճըլար խան Թիւ 4 " :